

Toto rozhodnutí nabylo právní moci ve výroku I,II dne 3.3.2022 a ve výroku III dne 11.4.2022 a vykonatelné ve výroku I dne 1.5.2022. Údaj uveden pro účely žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. vedené pod.sp.zn. 111 Si 22/2022. č. j. 17 C 403/2012-396

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudkyní Mgr. Ivou Flaxovou ve věci

žalobce:

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátkou Mgr. Markétou Zázvorkovou Malou, AK Most
sídlem Jaroslava Průchy čp. 1915/24, PSČ 434 01 Most

proti
žalované:

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátkou Mgr. Kateřinou Bártovou, AK Žatec
sídlem Mostecká čp. 2580, PSČ 438 01 Žatec

o vypořádání společného jmění manželů

takto:

- I. Soud ukládá žalované povinnost uhradit žalobci na vypořádání podílů částku 69 751,87 Kč, a to v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 10 000 Kč, splatných vždy do každého 25-tého dne v měsíci, počínaje měsícem následujícím po právní moci tohoto rozsudku až do zaplacení, pod ztrátou výhody splátek.
- II. Soud přikazuje žalované do vlastnictví peněžní prostředky na účtech žalované, vedených u Komerční banky, a.s, kdy ke dni 20.3.2009 byl na účtu č. ██████████ zůstatek v částce -2 387,21 Kč a na účtu č. ██████████ byl zůstatek v částce 6 055,43 Kč.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy tří stupňů.

Shodu s prvopisem potvrzuje Krejtná Blanka

Odůvodnění:

1. Žalobu na vypořádání společného jmění manželů (dále jen SJM) žalobce odůvodnil tak, že účastníci byli manželé ode dne [REDACTED] 2005 do dne [REDACTED] 2009 a za trvání manželství se stal součástí společného jmění manželů závazek vůči České spořitelně a.s. v původní výši [REDACTED], který vznikl na základě smlouvy o úvěru č. [REDACTED] ze dne [REDACTED] a závazek v původní výši [REDACTED] Kč vůči Stavební spořitelně České spořitelny a.s., který vznikl na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] ze dne [REDACTED]. Dále byly součástí společného jmění manželů prostředky na účtech žalované u bankovních ústavů ke dni právní moci rozsudku o rozvodu manželství účastníků. Žalobce navrhoval vypořádat prostředky na veškerých účtech žalované u bankovních ústavů v ČR. Shora uvedené závazky splácel výlučně žalobce, žalovaná mu na jejich splacení nijak nepřispívala, prostředky na účtech u bankovních ústavů si žalovaná ponechala. Manžel podal žalobu na vypořádání společného jmění manželů dne 19.3.2012, tedy den před uplynutím tříleté lhůty pro vypořádání, když rozsudek o rozvodu manželství účastníků nabyl právní moci dne 20.3.2009. Manželství účastníků této kauzy bylo rozvedeno, jak shora uvedeno, rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 6.2.2009 č.j. 12 C 387/2008-9. Žalobu podal žalobce dále s argumentací, že žalovaná zcela ignoruje veškeré pokusy žalobce dohodnout se na vypořádání, resp. na placení společných závazků, proto nezbývá žalobci, než se domáhat vypořádání společného jmění bývalých manželů soudní cestou.
2. Rozsudkem Nejvyššího soudu ČR č.j. 22 Cdo 1188/2020-348 ze dne 25.8.2020 bylo rozhodnuto o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2019 č. j. 9 Co 192/2019-324 tak, že se rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2019 č. j. 9 Co 192/2019-324 a rozsudek Okresního soudu v Mostě ze dne 7. 3. 2019 č. j. 17 C 403/2012-298 ruší a věc se vrací Okresnímu soudu v Mostě k dalšímu řízení.
3. Okresní soud v Mostě (dále rovněž „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 7. 3. 2019 č. j. 17 C 403/2012-298 přikázal žalobci ze zaniklého společného jmění účastníků k úhradě nedoplatek jistiny závazku v částce [REDACTED], vzniklého na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s.. Dále přikázal každému z účastníků k úhradě 1/2 nedoplatku úroků z jistiny vzniklých ode dne jeho rozhodnutí na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s.. Dále uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na vypořádacím podílu částku [REDACTED] do tří měsíců od právní moci rozsudku. Do výlučného vlastnictví žalované přikázal finanční prostředky vedené na účtu č. [REDACTED] u Komerční banky, a. s., ve výši [REDACTED] a na účtu č. [REDACTED] ve výši [REDACTED]. Rozhodl také, že žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

4. Soud prvního stupně vyšel z toho, že manželství účastníků uzavřené dne [REDACTED] bylo rozvedeno rozsudkem Okresního soudu v Mostě ze dne 6. 2. 2009 č. j. 12 C 387/2008-9, který nabyl právní moci dne 20. 3. 2009 a k tomuto dni rovněž zaniklo společné jmění manželů. Nálezací soud zjistil, že součástí společného jmění manželů byl závazek vůči České spořitelně, a. s., vzniklý na základě smlouvy o úvěru č. [REDACTED] vřené dne [REDACTED], přičemž od zániku společného jmění byla zaplacená na dluh vyplývající z tohoto závazku částka [REDACTED], na základě čehož byl dluh splněn a zanikl. Mezi účastníky bylo nesporné, že dluhy vzniklé na základě závazků tvořících společné jmění manželů plnil po zániku manželství ze svých výlučných prostředků žalobce. Z tohoto důvodu posoudil nálezací soud částku [REDACTED] jakožto vnos žalobce z jeho výlučného majetku na společné jmění manželů. Soud prvního stupně vzal dále za prokázané, že účastníci řízení uzavřeli dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., smlouvu o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED]. Na úhradu dluhu vyplývajícího z tohoto závazku (na příslušný úvěrový účet) byla doposud zaslána částka [REDACTED] (takto vynaložené finanční prostředky posoudil soud prvního stupně jako vnos z výlučných prostředků žalobce na společné jmění manželů). Ke dni rozhodnutí soudu prvního stupně zbývalo doplatit na jistinu tohoto dluhu částku [REDACTED], přičemž tuto částku přikázal soud prvního stupně k zaplacení žalobci. Soud prvního stupně dále zohlednil, že záporný zůstatek na účtu žalované č. [REDACTED] u Komerční banky, a. s., činil ke dni zániku společného jmění částku - [REDACTED] a zůstatek na účtu žalované č. [REDACTED] vedeném u Komerční banky, a. s., činil ke dni zániku společného jmění částku [REDACTED]. Vypořádací podíl, který je povinna zaplatit žalovaná, stanovil nálezací soud ve výši [REDACTED] když zohlednil vnos žalobce na společné jmění manželů ve výši [REDACTED] vynaložený na závazek vyplývající ze smlouvy č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] s Českou spořitelnou, a. s., vnos žalobce ve výši [REDACTED] představující částku zaslano na splnění dluhu vyplývajícího ze smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřenou dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., a částku [REDACTED] představující výši dluhu ke dni rozhodnutí soudu vyplývajícího ze smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s.. Úroky, které k tomuto dluhu přirostou ode dne rozhodnutí soudu, přikázal k úhradě oběma účastníkům řízení, a to každému z nich jejich jednu polovinu.
5. Krajský soud v Ústí nad Labem jako soud odvolací k odvolání obou účastníků řízení rozsudkem ze dne 21. 11. 2019 č. j. 9 Co 192/2019-324, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně vyjma výroku III, ve kterém jej změnil tak, že uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na vypořádacím podílu částku [REDACTED] pravidelných měsíčních splátkách ve výši [REDACTED] splatných vždy do 25. dne každého měsíce, počínaje měsícem následujícím po právní moci rozsudku až do zaplacení, a to pod ztrátou výhody splátek. Dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení vzniklých před soudy obou stupňů. Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně týkajících se zániku společného jmění manželů, finančních prostředků ve výši [REDACTED] vynaložených žalobcem po zániku společného jmění manželů na splnění dluhu vyplývajícího ze smlouvy č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] s Českou spořitelnou, a. s. i zůstatků na účtech vedených na jméno žalované u Komerční banky, a. s.. Při

vypořádání dluhu vyplývajícího ze závazku vzniklého na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED], uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., vyšel z toho, že ke dni zániku společného jmění manželů zbývalo zaplatit na tomto dluhu částku [REDACTED]. Uvedl, že tuto částku zaplatil žalobce tak, že ke dni rozhodnutí soudu mu zbývalo zaplatit částku [REDACTED]. Při stanovení vypořádacího podílu zohlednil vnos žalobce ve výši [REDACTED] vynaložený na závazek vyplývající ze smlouvy č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] s Českou spořitelnou, a.s., a zůstatek dluhu vyplývajícího ze závazku vzniklého na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., ke dni zániku společného jmění manželů ve výši [REDACTED]. Dovedl, že žalobce zaplatil, resp. má zaplatit dluhy v celkové výši [REDACTED] (částka [REDACTED] plus částka [REDACTED]), z toho jedna polovina připadající na žalovanou činí částku [REDACTED]. K této částce je třeba přičíst částku [REDACTED] představující jednu polovinu výše finanční prostředků žalované vedených ke dni zániku společného jmění na jejich účtech u Komerční banky, a.s.. Na základě shora uvedeného uložil odvolací soud žalované povinnost zaplatit žalobci na vypořádacím podílu částku [REDACTED].

6. Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání s argumentací, že z ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 10. 2006 sp. zn. 22 Cdo 14/2006 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2015 sp. zn. 22 Cdo 3779/2014) se podává, že by měla být při vypořádání dluhu tvořícího společné jmění manželů, který je plněn jedním z manželů po zániku společného jmění z jeho výlučných prostředků, zohledněna částka zahrnující nejen splátku jistiny, ale i splátky úroků. Jelikož k zániku společného jmění manželů došlo v posuzované věci přede dnem 1. 1. 2014, projednal dovolací soud otázky spojené s vypořádáním společného jmění manželů a rozhodl o nich podle příslušných ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do dne 31. 12. 2013 (dále jen ObčZ) [k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2015 sp. zn. 22 Cdo 3779/2014 (uveřejněný pod č. 103/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, rozh. obč.)].
7. K vypořádání dluhu účastníků řízení vzniklého na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s. uvedl Nejvyšší soud ČR: podle ustanovení § 143 odst. 1 písm. b) ObčZ společné jmění manželů tvoří závazky, které některému z manželů nebo oběma manželům společně vznikly za trvání manželství, s výjimkou závazků týkajících se majetku, který náleží výhradně jednomu z nich, a závazků, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého. Podle ustanovení § 149 odst. 2 ObčZ, zanikne-li společné jmění manželů, provede se vypořádání, při němž se vychází z toho, že podíly obou manželů na majetku patřícím do jejich společného jmění jsou stejné. Každý z manželů je oprávněn požadovat, aby mu bylo uhrazeno, co ze svého vynaložil na společný majetek, a je povinen nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho ostatní majetek. Stejně tak se vychází z toho, že závazky obou manželů vzniklé za trvání manželství jsou povinni manželé splnit rovným dílem. Z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 10. 2006 sp. zn. 22 Cdo 14/2006 (uveřejněného v časopise Právní rozhledy, 2007, č. 3, str. 113), se podává, že

„stal-li se předmětem vypořádání společného jmění manželů ke dni, kdy o něm rozhoduje soud, dosud neuhrazený úročený dluh účastníků, vypořádá soud nejen splatnou část dluhu (včetně úroků ode dne zániku společného jmění manželů do dne rozhodnutí), ale i jeho příslušenství - úroky, které k dluhu přirostou teprve v budoucnu, přičemž není-li ke dni vypořádání společného jmění manželů dluh účastníků uhrazen, přikáže jej soud k úhradě ve výši dané ke dni rozhodování soudem, tj. včetně do té doby již kapitalizovaného příslušenství (úroků)“ (srov. také rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 1. 2010 sp. zn. 22 Cdo 5386/2008 či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 10. 2013 sp. zn. 22 Cdo 2939/2012). Nejvyšší soud ČR dále v rozsudku ze dne 29. 4. 2015 sp. zn. 22 Cdo 3779/2014 (uveřejněném pod č. 103/2015 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, rozh. obč.), vysvětlil, že pokud v rámci vypořádání společného jmění manželů dochází k vypořádání dluhu, je třeba vypořádat dluh ve výši, v jaké existoval v době rozhodování soudem, nikoliv v době zániku společného jmění manželů s tím, že v případě rozhodování odvolacího soudu je třeba přihlídnout k částkám zaplaceným na dluh do dne rozhodnutí odvolacího soudu. Jestliže se některý z manželů podílel po zániku společného jmění na zaplacení společného dluhu ze svých výlučných prostředků, má právo na jejich náhradu ve smyslu ustanovení § 149 odst. 2 ObčZ (jedná se o vnos z výlučného majetku jednoho z manželů na společné jmění manželů; tato skutečnost se pak promítne do výroku o povinnosti jednoho z manželů zaplatit určitou částku druhému na vyrovnání jejich podílů). K tomu Nejvyšší soud ČR v rozsudku ze dne 15. 6. 2016 sp. zn. 22 Cdo 702/2016, poznamenal, že „uvedenými závěry chtěla judikatura dovolacího soudu zdůraznit tu skutečnost, že je třeba vypořádat celý dluh, který byl učiněn předmětem řízení o vypořádání společného jmění manželů, včetně jeho příslušenství, byť přiroste i v budoucnu po rozhodnutí o vypořádání společného jmění manželů, aby tak byl zcela vypořádán předmět řízení. Judikatura dovolacího soudu ovšem nechtěla vést soudy k tomu, že by vedle zjištění aktuální výše dluhu a výše příslušenství, které vzniklo (případně přirostlo k jistině) ode dne zániku společného jmění manželů do dne rozhodnutí, měly složitě doložit či jakkoliv odhadovat výši příslušenství až do okamžiku úplného splacení úvěru.“ Proto dovolací soud uzavřel, že soudy jsou „při vypořádání úročeného dluhu povinny pro účely vypořádání zjišťovat výši jistiny, případně i výši kapitalizovaných úroků ke dni svého rozhodnutí, a následně dluh přikázat k uhrazení oběma manželům, tj. každému jednou polovinou, či jen některému z nich. Úroky, které k dluhu přirostou teprve v budoucnu (tj. po rozhodnutí o vypořádání společného jmění manželů), je pak třeba vypořádat tím způsobem, že se toliko obecně přikážou k úhradě oběma manželům či jen některému z nich; nedochází tedy ke stanovení jejich konkrétní výše a ani k zanesení příslušenství do výpočtu o vypořádacím podílu.“ Z ustálené rozhodovací praxe vyplývá, že soudy jsou povinny zjistit výši jistiny ke dni svého rozhodnutí. Z ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu se podává, že pokud se jeden z manželů podílel po zániku společného jmění na zaplacení společného dluhu (tedy i jeho příslušenství) již ze svých výlučných prostředků, má právo na jejich náhradu ve smyslu ustanovení § 149 odst. 2 ObčZ (jedná se o vnos z výlučného majetku jednoho z manželů na společné jmění manželů). V posuzované věci je mezi účastníky nesporné, že na výše specifikovaný dluh plnil po zániku společného jmění manželů ze svých výlučných prostředků žalobce.

- Podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR je rozhodnutí odvolacího soudu v části týkající se vypořádání dluhu vzniklého na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDAKCE] uzavřené dne [REDAKCE] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., založeno na

právních otázkách, při jejichž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Dovolání je tak přípustné, a protože rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř., je i důvodné. Nejvyšší soud ČR s ohledem na výše uvedené rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Jelikož důvody, pro které Nejvyšší soud ČR zrušil rozhodnutí odvolacího soudu, platí přiměřeně i pro rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (ustanovení § 243e odst. 2 o. s. ř.). Propojení zkoumané části výroku rozhodnutí odvolacího soudu s částí výroku, která přezkoumání nepodléhá, se při rozhodnutí o dovolání projevuje v tom, že shledá-li dovolací soud důvody pro zrušení přezkoumávaného výroku, zruší současně i výrok, který přezkoumávat nelze (srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 2. 2008 sp. zn. 22 Cdo 3307/2006). Nejvyšší soud ČR rovněž zrušil výroky soudů nižších stupňů, kterými bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, jakožto výroky akcesorické k výrokům o věci samé, a to i když v této části není dovolání žalobce podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. přípustné.

9. V rámci dalšího řízení bylo mezi účastníky nesporné, že veškeré závazky účastníků v řízení o vypořádání společného jmění manželů byly již zcela doplacený, kdy žalobce na společný dluh účastníků řízení vzniklý na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., platil počínaje splátkou ze dne [REDACTED] 2009 měsíčně částku [REDACTED] a to až do měsíce května roku 2021 včetně, kdy žalobce úvěr zaplatil a následně banka žalobci vrátila přeplatek úvěru v částce [REDACTED]. V intencích rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2019 č. j. 9 Co 192/2019-324 žalovaná uhradila zcela žalovanému ve splátkách částku [REDACTED], kdy poslední platba v částce [REDACTED] došla žalobci v měsíci říjnu roku 2021. V rámci dalšího řízení současně soud dotazem na příslušné věřitele zjistil, že oba závazky byly v průběhu výše uvedeného sporu doplacený.
10. V rámci dalšího řízení soud prvního stupně vypořádal společný dluh účastníků řízení vzniklý na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [REDACTED] uzavřené dne [REDACTED] se Stavební spořitelnou České spořitelny, a. s., v souladu se shora citovanou ustálenou rozhodovací praxí dovolacího soudu, tedy Nejvyššího soudu ČR. Jestliže se skutečně po zániku společného jmění manželů na zaplacení shora specifikovaného dluhu podílel ze svých výlučných prostředků pouze žalobce, zohlednil soud prvního stupně částku zaplacenou z jeho strany na úvěrový účet č. [REDACTED] ode dne [REDACTED] 2009 do dne [REDACTED] 2022 jakožto vnos žalobce na společné jmění manželů. V rámci vypořádání tohoto dluhu rovněž zohlednil výši jistiny ke dni [REDACTED] 2022 a protože dluh byl přikázán jednomu z účastníků řízení, tedy žalované, soud promítl tuto výši jistiny do výše vypořádacího podílu, kdy byl soud prvního stupně vázán právním názorem dovolacího soudu v rámci tohoto dalšího řízení (ustanovení § 243g odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 226 odst. 1 o. s. ř.).
11. V rámci dalšího řízení věřitelé účastníků sdělili soudu, jaké částky byly po zániku manželství žalobcem zaplacený na doplacení závazků včetně jejich příslušenství. U později doplaceného závazku žalovaná předložila soudu i výpis splátek závazku až do jeho úplného zaplacení. Na závazek vůči České spořitelně a.s. v původní výši [REDACTED] který vznikl účastníkům na základě smlouvy o úvěru č. [REDACTED] ze dne [REDACTED]

byla celkem zaplacená žalobcem ode dne [redacted] 2009 do dne [redacted] částka [redacted] Kč, kdy jedna polovina této částky je částka [redacted] (viz sdělení České spořitelny, a.s. ze dne 8. 1. 2019). Na závazek v původní výši [redacted] vůči Stavební spořitelně České spořitelny a.s., který vznikl účastníkům na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [redacted] ze dne 14. 3. 2008 byla celkem zaplacená žalobcem ode dne [redacted] do dne [redacted] částka [redacted] kdy jedna polovina této částky je částka [redacted]. Na závazek v původní výši [redacted] vůči Stavební spořitelně České spořitelny a.s., který vznikl účastníkům na základě smlouvy o poskytnutí překlenovacího úvěru a úvěru ze stavebního spoření ke smlouvě o stavebním spoření č. [redacted] ze dne [redacted] byla celkem zaplacená žalobcem ode dne [redacted] do dne [redacted] částka [redacted] kdy jedna polovina z této částky je částka [redacted] (viz sdělení Stavební spořitelny České spořitelny a.s., a to výpis splátek po započtení přeplatku poslední splátky). Žalovaná uhradila žalovanému ve splátkách částku [redacted]. Žalobce tedy po zániku manželství na závazek u Stavební spořitelny České spořitelny a.s. zaplatil podle výpisu splátek po započtení přeplatku poslední splátky celkem částku [redacted] a celkem žalobce na společné závazky účastníků zaplatil částku [redacted]. Soud přikázal žalované do vlastnictví peněžní prostředky na účtech žalované, vedených u Komerční banky a.s, kdy ke dni [redacted] 2009 byl na účtu č. [redacted] zůstatek v částce [redacted] a na účtu č. [redacted] byl zůstatek v částce [redacted], kdy stavy účtů žalované soud zjistil dotazem na Komerční banku a.s., kdy zůstatek jednoho z účtů žalované byl jak shora uvedeno v částce - [redacted] a zůstatek druhého účtu žalované byl jak shora uvedeno v částce [redacted]. Vypořádací podíl vypočítaný z těchto položek po započtení plnění žalované v částce [redacted], které žalovaná zaplatila žalobci podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 9 Co 192/2019-324 ve splátkách po částkách [redacted] měsíčně, tak činí částku [redacted]. Soud na základě svého shora popsání výpočtu a při zachování principu rovných podílů, dospěl ke shora uvedené výši vypořádacího podílu. Společné závazky účastníků již byly zcela žalobcem doplacený a s ohledem na plnění žalované soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku [redacted].

12. Hmotně právní posouzení věci vychází z ustanovení § 3028 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., to je nový občanský zákoník (NOZ), ze kterého vyplývá, že pokud není stanoveno jinak, že se řídí ustanoveními nového občanského zákoníku i právní poměry týkající se práv osobních, rodinných a věcných, a to s výhradou, že jejich vznik, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé přede dnem účinnosti nového občanského zákoníku se však posuzují podle dosavadních právních předpisů. Společné jmění manželů je ve stávajícím občanském zákoníku ve znění do dne 31.12.2013 (ObčZ) upraveno v ustanoveních § 143 až § 151 ObčZ. Podle ustanovení § 143 ObčZ (ekvivalent ustanovení § 709 až § 712 NOZ) společné jmění manželů tvoří

a) majetek nabytý některým z manželů, nebo jimi oběma společně za trvání manželství, s výjimkou majetku získaného dědictvím, nebo darem, majetku nabytého jedním z manželů za majetek náležející do výlučného vlastnictví tohoto manžela, jakož i věcí, které podle své povahy slouží osobní potřebě jen jednoho z manželů a věcí vydaných v rámci předpisů o restituci majetku jednoho z manželů, který měl vydanou věc ve vlastnictví před uzavřením manželství anebo jemuž věc byla vydána jako právnímu nástupci původního vlastníka,

b) závazky, které některému z manželů, nebo oběma manželům společně vznikly za trvání manželství s výjimkou závazků týkajících se majetku, který náleží výhradně jednomu z nich, a závazků, jejichž rozsah přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, které převzal jeden z nich bez souhlasu druhého (ekvivalent NOZ § 709 odst. 1, 2, 3 a § 710 NOZ). Podle ustanovení § 144 ObčZ (ekvivalent ustanovení § 708 NOZ), pokud není prokázán opak, má se za to, že majetek nabytý a závazky vzniklé za trvání manželství tvoří společné jmění manželů. Zánik a vypořádání společného jmění manželů je ve stávajícím občanském zákoníku ve znění do dne 31.12.2013 upraveno v ustanovení § 149 ObčZ (ekvivalent ustanovení § 736, § 737 NOZ). Podle ustanovení § 149 odst. (1) ObčZ společné jmění manželů zaniká zánikem manželství. Podle ustanovení § 149 odst. (2) ObčZ, zanikne-li společné jmění manželů, provede se vypořádání, při němž se vychází z toho, že podíly obou manželů na majetku patřícím do jejich společného jmění jsou stejné. Každý z manželů je oprávněn požadovat, aby mu bylo uhrazeno, co ze svého vynaložil na společný majetek, a je povinen nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho ostatní majetek. Stejně tak se vychází z toho, že závazky obou manželů vzniklé za trvání manželství jsou povinni manželé splnit rovným dílem. Podle ustanovení § 149 odst. (3) ObčZ, při vypořádání se přihlédne především k potřebám nezletilých dětí, k tomu, jak se každý z manželů staral o rodinu, a k tomu, jak se zasloužil o nabytí a udržení společného jmění. Při určení míry přičinění je třeba vzít též zřetel k péči o děti a k obstarávání společné domácnosti. Podle ustanovení § 150 odst. 3 ObčZ (ekvivalent ustanovení § 740 NOZ), neprovede-li se vypořádání dohodou, provede je na návrh některého z manželů soud. Zánik společného jmění manželů se časově nekryje s jeho vypořádáním, k němuž dochází buď dohodou (ustanovení § 150 odst. 1 ObčZ) (ekvivalent ustanovení § 738, § 739 NOZ) nebo rozhodnutím soudu (ustanovení § 150 odst. 3 ObčZ) (ekvivalent ustanovení § 740 NOZ).

13. Lhůta k plnění uložena žalované podle ustanovení § 160 odst. 1 o.s.ř. ve splátkách s ohledem na sociální a rodinnou žalované. Žalovaná v současné době pobírá starobní důchod a pokud by jí bylo na základě rozhodnutí soudu uloženo uhradit dlužnou částku jednorázově, nebylo by v jejích finančních možnostech tuto částku žalobci zaplatit. V případě exekuce by pak věřitel neobdržel ničeho z důvodu nutnosti zachování nezabavitelné částky. Žalovaná je rozvedená, žije sama a proto jediným příjmem do domácnosti je právě starobní důchod. Podle ustanovení § 160 odst. (1) o.s.ř., uložil-li soud v rozsudku povinnost, je třeba ji splnit do tří dnů od právní moci rozsudku nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku; soud může určit lhůtu delší nebo stanovit, že peněžité plnění se může stát ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti určí. Rovnováhu mezi zájmy obou stran může soud nastolit i pomocí ztráty výhody splátek pro případ, že by ten, kdo je k tomu rozsudkem zavázán, některé z nich nesplnil. V důsledku prodlení se splněním některé splátky by se pak stal splatným celý dluh. Podle ustanovení § 1931 NOZ, bylo-li ujednáno plnění ve splátkách a nesplnil-li dlužník některou splátku, má věřitel právo na vyrovnání celé pohledávky, pokud si to strany ujednaly. Toto právo může věřitel uplatnit nejpozději do splatnosti nejbližší příští splátky. Je-li ujednáno plnění dluhu ve splátkách, jde v podstatě o dohodu o rozdělení dluhu na jednotlivé části, splátky, jejichž splatnost je předem určena a jednotlivé splátky postupně dospívají. Sjednána je tedy dvojí doba splatnosti, jednak splatnost jednotlivých splátek, jednak splatnost celého dluhu, která je určena splatností poslední splátky. Prodlení dlužníka se posuzuje u každé splátky zvlášť. Splátky mohou být povoleny i rozhodnutím soudu. Soud může v odůvodněných případech uložit dlužníkovi, který je v

prodlení, zaplatit dluh ve splátkách a určit výši splátek a podmínky splatnosti. Rozhodnutí soudu ovšem nic nemění na prodlení dlužníka a na původní splatnosti dluhu. Stanoví pouze lhůtu k plnění, po jejímž uplynutí se rozhodnutí stává vykonatelným. Žalované bylo soudem umožněno vypořádací podíl žalobci splácet. Soud tedy povolil žalované plnění ve splátkách, kdy žalovaná o tyto splátky soud požádala a doložila soudu, že je poživatelkou starobního důchodu v částce [REDAKCE] měsíčně, a to od lednové splátky letošního roku. Žalovaná v rámci dalšího řízení doplnila, že pokud bylo rozhodováno původně prvoinstančním soudem, pak žalovaná byla v situaci, kdy s ohledem na věk žalované jí nikdo nebyl schopen poskytnout úvěr, resp. splátky úvěru přesahovaly příjmy žalované. Žalovaná nyní dosáhla na možnost vyplatit původní úvěr ze stavebního spoření, a to úvěrem, který měla žalovaná sama na sebe, současně měla žalovaná prostřednictvím této půjčky splácet žalobci splátky, které byly stanoveny rozsudkem Krajského soudu Ústí nad Labem, takže žalovaná nyní splácí úvěr poskytnutý subjektem Wüstenrot hypoteční banka a.s. č. ú. [REDAKCE] s tím, že měsíční splátka žalované je částka [REDAKCE]. K prokázání tvrzení o své aktuální sociální situaci žalovaná předložila soudu smlouvu o poskytnutí hypotečního úvěru od Wüstenrot hypoteční banka a.s. a potvrzení o tom, že prostřednictvím tohoto úvěru byl žalovanou uhrazen původní úvěr ze stavebního spoření. Žalovaná stále žije sama a předložila soudu výpis z účtu, jak stouply náklady s jejím bydlením. Žalované bylo tedy soudem uloženo zaplatit žalobci vypořádací podíl ve splátkách po částkách [REDAKCE] měsíčně, aby žalovaná nepřišla do existenčních problémů s ohledem na shora popsanou sociální a rodinnou situaci žalované. Žalobce společně závazky věřitelům splácel ve splátkách, nemusel tedy tyto vyrovnat najednou a existenčně není na zaplacení vypořádacího podílu závislý.

14. O náhradě nákladů řízení včetně nákladů dovolacího řízení rozhodl soud prvního stupně v novém rozhodnutí o věci (ustanovení § 243g odst. 1 in fine o. s. ř.). O náhradě nákladů řízení rozhodl soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy tří stupňů. V souzené věci při rozhodování o náhradě nákladů řízení vycházel soud z toho, že společné jmění bylo vypořádáno tak, že se účastníci podílejí na jeho předmětu rovným dílem a žalobce byl v řízení zásadně úspěšný. Vzhledem k tomu, že vypořádání SJM má povahu iudicium duplex, pak i žalovaná by měla v takovém řízení úspěch. Důležitý význam má posouzení okolnosti jak se žalovaná stavěla k vyřešení sporu smírnou cestou. Z toho, co vyplynulo z důkazů provedených soudem, lze učinit závěr, že žalovaná o žalobě žalobce ze dne 19. 3. 2009 nevěděla a že měla za to, že jsou nároky mezi účastníky ohledně vypořádání jak podílového spoluvlastnictví, tak společného jmění manželů vyrovnány, když žalobce ve svém vyjádření k žalobě ve věci č.j. 12 C 39/2012 na č. l. 9 spisu výslovně uvedl, že má za to, že veškeré vzájemné nároky z titulu zaniklého společného jmění manželů jsou mezi účastníky vypořádány a následně souhlasil se zpětvzetím žaloby. Proto nelze učinit závěr, že žalovaná nevyvinula snahu o smírné vypořádání společného jmění. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 22. 9. 2011 sp. zn. I. ÚS 1441/11 občanský soudní řád (o. s. ř.) neobsahuje ohledně náhrady nákladů řízení o vypořádání společného jmění manželů žádné výslovné pravidlo, které by ji vyjímalo z působnosti ustanovení § 142 o. s. ř.. Je tedy namístě vycházet z ustanovení § 142 o. s. ř. a základním pravidlem je zásada úspěchu ve věci. Tím nemá být řečeno, že v těchto řízeních nelze aplikovat ustanovení § 150 o. s. ř., avšak užití tohoto ustanovení nelze považovat za obecné pravidlo. Soud ustanovení § 142 o. s. ř. použil. Soud musel vycházet z toho, že žalobce uváděl pouze to, že chce zaplatit polovinu společného dluhu, který již uhradil nebo v budoucnu uhradí. Soud poté, kdy zjistil konkrétní výši dluhů a stav na

účtech žalované u Komerční banky a.s., promítl svá zjištění do konečné výše vypořádacího podílu, přičemž považoval za správné vypořádání podle rovných podílů. Vzhledem k tomu, že každému z účastníků byla uložena povinnost k úhradě poloviny společných dluhů a poloviny společných peněžních prostředků, nelze hovořit o převážném úspěchu některého z nich, a proto soud rozhodl, že podle ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení před soudy tří stupňů, tedy pokud jde o náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně, i pokud jde o náhradu nákladů odvolacího řízení, i pokud jde o náhradu nákladů dovolacího řízení, kdy ve všech těchto řízeních zůstaly zachovány rovné podíly účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím Okresního soudu v Mostě. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaná povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobce domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu či exekuce.

Most 14. ledna 2022

Mgr. Iva Flaxová, v.r.
samosoudkyně